

פרטיכל מס. כ' 2

של ועדת הכספים

מיום ב', ה' בשבט תש"י

(23.1.50)

נוכחים חברי הועדה:

ד. צ. פנקס - יו"ר
א. אלישר
ש. דיין
א. מ. גניחובסקי
ד"ר י. בדר
ב. רפטור
פ. נפתלי
ה. פרומקין
א. הרצפלד
י. רוקח
ד"ר א. גרנות

מוזמנים:

שר האוצר א. קפלן
מר זגגי - מטעם האוצר
מר ספיבק - מטעם האוצר

הישיבה נפתחה בשעה 11.00

סדר היום:

א. שונות.
ב. שכונות ותיקים
ג.

= = = =

א. שונות.

היו"ר ד. צ. פנקס:

אני פותח את הישיבה.

הייתי רוצה ששר האוצר ירצה לפנינו על

הכסוי החוקי להוצאות תקציב הבטחון.

מתי נוכל לדרון בענין חברת האשלג?

אני מוכן להרצות על הכסוי לתקציב הבטחון.

שר האוצר א. קפלן:

אני סבור שהדיון על חברת האשלג יידחה

לשבוע הבא.

שר האוצר נשאל פעם על דבר הערכת מגרשים.

היו"ר ד. צ. פנקס:

מר רוקח מוכן להעביר רשימה של הערכות. אני יכול להמציא לשר האוצר העתק.
ישנה כאן שאלה פרטית, והיא: מה דין מגרשים
אשר מתחילים לבנות עליהם באותה השנה?

שר האוצר א. קפלן: שלחתי חומר בענין הערכות המגרשים; אני
מקווה שתקבלו אותו. אדאג לכך שהוא יגיע
לחברי הועדה.

היו"ר ד. צ. פנקס: מתי חושב שר האוצר להביא את התקציב
לשנה הבאה לכנסת?

שר האוצר א. קפלן: אני מקווה שאוכל להביא את התקציב במחצית
השניה של חודש פברואר. אני אהיה מוכן אז,
אולם התקציב יצטרך לעבור את אישור הממשלה.

היו"ר מ. צ. פנקס: לפנינו סדר-יום ארוך. עלינו לדון בענין
חברת האשלג, תקציב הבטחון (סכום ההכנסות)
ומאזן התשלומים; יש לסכם את היחסים בין הממשלה והרשויות המקומיות
בנוגע להטלת מסים; לא קבלנו מועדת המשנה את תקציב ההעברה לירושלים;
לפני הדיון על התקציב, החלטנו לשמוע את מר גוריון בקשר לשכון
החיילים; עלינו לדון על הארנונה; הייתי רוצה שנשוחח על הדו"ח לחצי
שנה של הכנסות והוצאות, שהוגש לנו ע"י האוצר. עלינו לדון על
ענין הנפט, ועל המו"מ עם אנגליה.
בקשר עם התקציב הבא, נדון על המצב הכספי
של המדינה.

שר האוצר א. קפלן: אני רוצה להפנות את תשומת לבכם לעובדה
שאמסור הרצאה מיוחדת בכנסת, והרצאה שניה
בוועדה. לא אומר בכנסת מה שארשה לעצמי להגיד בוועדה.

ב. רפטור: בקשר לחוק ערוד השקעות הון, נבחרה
בישיבה הקודמת ועדת משנה. אני מצא מעוניין
שהצעה חובא למליאת הועדה בחזרה, לפני שהיא תעבור לכנסת. מר פנקס

רוצה להופיע בשבוע הבא לפני ועדה הכנסת. אני מעוניין שבשבוע הבא תתכנס ועדה מצומצמת, כדי שנוכל להתחיל בעבודה. ~~לא מוכרחים לשבת~~ בענין זה מספר כפול של חברים מכל סיעה, אלא אפשר לצמצם את הועדה, בחנאי ששהרכב הסיעתי לא ישתנה.

היו"ר ד. צ. פנקס: בערעור שלי בפני ועדה הכנסת אדרוש שהענין יהיה ברשות ועדה הכספיים, אלא שבועדה המשנה ישתתפו גם חברי ועדת הכלכלה. כך היה הדבר בקשר לחוק נכסי נפקדים, כאשר ישבה ועדה משנה משותפת של ועדה זו וועדת החוקה.

מר אלישר: היתה דעה בוועדה בישיבה הקודמת, שלפיה עמד היו"ר ע"כ שתהיה ועדה משנה של ועדה הכספיים, אשר אליה יישלחו נציגים מועדת הכלכלה.

פ. נפחלי: מסרתי לוועדה הכלכלה את ערעור ועדה הכספיים. אנשי ועדת הכלכלה רוצים להשתתף בדיונים נוסף לחבריהם בסיעות מועדת הכספיים. היו"ר צריך לברר את הדבר הזה עם בעדת הכנסת, אולם אין לדחות את הדבר. עומדת על הפרק שאלת נכסי הגרמנים. שא האוצר אמר פעם שברצונו להגיד מלים מספר בקשר לויכוח בכנסת בענין זה, ובקשר לכך שאין להגיד כמה דברים. הייתי רוצה ששר האוצר יאמר לנו למה התכוון.

היו"ר ד. צ. פנקס: מחר אדבר עם ועדה הכנסת, ואשתדל להגיע לידי הסדר. אני מבקש שכשהמשלה תגיש בעתיד הצעת חוק, חציע, לפי סמכויות הועדות, לאיזו ועדה להעביר את הענין אצא הנידון. אני מציע שאם יהיה שיחוף בין שתי ועדות, יימצא החומר בידי ועדה אחת, ותהיה ועדה משנה משותפת. סדור זה יקל על העבודה.

שר האוצר א. קפלן: החוק בקשר לנכסי הגרמנים בא למלא שני תפקידים: א) לקבל את הרכוש לידינו, כדי שנוכל להשתמש בו. הרכוש נמצא כעת בידי גופים אחדים: האפוטרופוס הכללי, האפוטרופוס על האויב, ועורכי דין שונים, שהם נאמנים של

הגרמנים הנעדרים מן הארץ. הממשלה המנדטורית שחררה חלק גדול מן הרכוש. הרכוש מורכב ביסודו משני חלקים, מרכוש של אנשים שגרו בגרמניה, ומרכוש של נתינים גרמנים שגרו בארץ. הממשלה המנדטורית שחררה חלק גדול מהרכוש של אלה שהיו בארץ. המצב הסתבך יותר ע"כ שאנשים אלה הספיקו בינתיים להחליף את הנתינות שלהם; רובם כעת אוסטרלים. אנשים אלה העבירו את הענין לכנסיה הלותרנית באמריקה. הם תובעים למשל את החזרת שלל. הרכוש הזה מגיע למספר מיליונים. המצב היורדי הוא מאד מסובך. אנו רצינו להכריז שכל הרכוש הגרמני עובר לממשלה, בין אם שוחרר כבר או לא. יכולים להתנגד לנו כמה צדדים: ממשלה אנגליה, שיש לה אתנו מו"מ ארוך; היא לקחה שני מיליון ל"י בכסף, ותובעת מאפ"ב שישלמו לה בעד שרונה. אנו טוענים שזה רכוש הארץ. ספק אם יחזירו לנו ממה שכבר לקחו, אבל אנו רוצים להציל כמה שאפשר. הסכום המינימלי שישנו בארץ מרכוש הגרמנים מגיע לעשרה מיליון ל"י. יש סכנה שהכנסיות הקמנה צעקה. גוף שלישי שיטען נגדנו, תהינה אותן הארצות שהגרמנים הפכו להיות נתיניהן; גם עורכי הדין היהודים יהיו נגדנו.

זוהי שאלה עדינה מאד, והיה רצוי להמעיט בויכוחים עליה. יש לזרז את החוק. אנו תובעים פיצויים מגרמניה, והיא תוכל לטעון שלקחנו את הרכוש הגרמני בארץ. הכנסת אינה צריכה לתת יד לאחרים להגן על זרים.

ד"ר י. בדר: אני מוכן לקבל עלי להמעיט בדבור, בתנאי שחברי הועדה האחרים, בבון מר רפטור ומר אלישר יבטיחו לעשות כן גם הם.

היו"ר ד. צ. פנקס: אני סבור שועדת הכספים עבדה עד כה בטמפו, ועבודתה לא גרמה לאיחורים. אם היו לפעמים עכובים, לא היה זה באשמת הועדה. אני מפנה את תשומת לב הועדה לכך שלא היתה הודעה ע"כ שענין הנפט הועבר לוועדה זו. גם בקשר לחוק עדוד השקעות הון לא היתה הודעה רשמית.

א. מ. גניחובסקי: קראתי בעתונות על הסכם, או על מו"מ בין הממשלה והסוכנות בקשר עם שכונ. מן

הראוי שנשמע ע"כ בוועדה, ונביע את דעתנו בענין זה לפני גמר מליאת
הנהלת הסוכנות.

שמעתי שעושים קשיים בקשר להובלת מזון לתושבי

הארץ. אם באנגליה מודים לשולחים, הרי כאן גורמים להם קשיים

ומגבילים אותם. אני חושב שיש להעמיד את הענין הזה לדיון.

היו"ר ד. צ. פנקס: הדבר הזה שייך לוועדת הכלכלה. אם שר האוצר

ירצה את"כ לענות לשאלתא הראשונה של מר

גניחובסקי, נוכל לשמוע את החשובה.

א. אלישר: מי מסר לעתונות את הידיעה על 120 מיליון ל"י.

שר האוצר א. קפלן: עוררתי את השאלה הזאת בצורה חריפה בסוכנות.

שם טענו שהדבר בא מועדת הכספים. פנו אלי

עחונאים ובקשו לברר את הדבר. הם אמרו שהם יודעים מי מסר את

הידיעה, אולם לא יספרו מי האיש. הם אומרים שאין לו כל קשר עם

האוצר. גם פרוטוקול לא היה בישיבה ההיא. בהנהלת הסוכנות דרשו

תקיעת כף מהחברים. זה יכול להעשות גם כאן.

יו"ר ד. צ. פנקס: עד עכשיו בקשנו הבטחה בע"פ, ולא תקיעת כף.

אנו סבור שיש לברר את הגבולות, עד היכן

יכול שר האוצר לגלות דברים לוועדת הכספים.

ש. ספיבק: עד כמה שאני זוכר את הרשימה ב"הבקר"

היה כתוב שם ששר האוצר אמר את אותם הדברים

בישיבת ועדת הכספים ובסוכנות. הדבר לא היה מוכרח לצאת מכאן.

ד"ר י. בדר: קרה שב"פלסטיין פוסט" היה דו"ח ארוך על

ישיבה מסוימת שהתקיימה בזמן הפגרה.

שמעתי את"כ שהיו אנשים שחשדו שהידיעה באה ממני. אני מוכרח לומר

בהזדמנות זאת שהידיעה לא יצאה ממני, אבל היא היתה די מדויקת.

בנוגע לידיעה ב"הבקר" פנו אלי יום אחרי הפרסום מספר עחונאים

בכעס רב, ואחד אמר לי שידע על הענין קודם, מהקריה, אבל לא פרסם

באותו יום מן הועדה הזאת.

ב. תקציב הפיתוח. (שכון ותיקים)

היו"ר ד.צ. פנקס:

אני מסר את הסיכומים שהגיע אליהם ועדת

המשנה הקטנה בעניני שכון ותיקים. גם חברי

הועדה הזאת חושבים שלא הגיעו לידי צדק גמור, אבל בגבולות שהיתה לנו

אפשרות של חוספת מסוימת לאלה שחשבו את עצמם למקופחים, עשינו זאת.

לא סטינו בהרבה מן הקוים שבהם הלכה ועדת המשנה שהיתה בזמנו.

בסך הכל ישנן 13,500 יחידות, וזו החלוקה:

הסתדרות העובדים הכללית - 5500; מזה 50 יחידות לארגון עולי מערב

אירופה. ההתישבות העובדת לכל זרמיה - 1700 יחידות. הסתדרות

הפועל המזרחי - 850 יחידות. הסתדרות עובדים לאומיים - 600 יחידות.

הסתדרות פועלי אגודת ישראל - 325 יחידות. חיילים משוחררים ונכים -

1200 יחידות. עיריות ורשויות מקומיות - 1275 יחידות. חוגים עממיים -

1250 יחידות. ברשות הבנק האפוזיטאי - 800 יחידות. בסך הכל חולקו

13500 יחידות.

בשני סעיפים ישנה חלוקה פנימית: בסעיף

רשויות מקומיות, החלוקה היא כדלקמן: תל-אביב - 700 יחידות;

פתח-חקה - 150 יחידות; רמת-גן - 75 יחידות; נתניה - 40 יחידות;

חולון - 40 יחידות; כפר סבא - 40 יחידות; חדרה - 40 יחידות;

רחובות - 40 יחידות; ראשון לציון - 25 יחידות; רעננה - 25

יחידות; הרצליה - 25 יחידות; מושבות הגליל - 50 יחידות; עפולה -

25 יחידות. ביחד - 1275 יחידות.

בסעיף של החוגים העממיים החלוקה היא כדלקמן:

מפעל השכון הקיים של המפלגה הפרוגרסיבית - 300 יחידות; מזה 25

יחידות לארגון עולי מערב אירופה; ציונים כלליים, דרך המפדה האזרחי -

300 יחידות; מזה 25 יחידות לארגון בעלי מלאכה. שכון המזרחי - 300

יחידות; מזה 25 יחידות לארגון בעלי מלאכה. ארגון בעלי מלאכה בדרך

ישירה - 250 יחידות. בצרוף יהיו לארגון בעלי המלאכה 300 יחידות.

חרות - 100 יחידות. חרות וארגון עובדים לאומיים ביחד מקבלים 700

יחידות.

זו ההצעה. היה מו"מ קשה בוועדה, וכמה חוגים

לא באו על ספוקם. ישנם חוגים שאינם מוכנים לבצע את הדבר מיד. ישנם

מפוחים. ואני בטוח שהמקופחים יצטרכו לקבל את המגיע להם בחלוקה הבאה.

לדעתי צדק שר האוצר כשאמר שאינו רוצה להתערב

במו"מ הזה. אני מקוה שהחקון יבוא ע"י כך שבפעמים הבאות נמצא שיטה יותר ממלכתית לחלוקה.

ד"ר י. בדר נעשה עול רב לאנשים מתנועת החרות. אין לי כל סכוי לקרוא לצדק, או לערער בפני הועדה ולדרוש יחס הגון מינימלי, כי הדבר לא יעזור לי. אני אוציא את כל אותן המסקנות שיהיה בידי להוציא, כדי לעכב את העול הזה.

א. אלישר: אני מבקש שהדבר יובא לערעור. אני מערער על כל החלוקה. ישנם חוגים עממיים שאינם מאורגנים, אפילו לא בתנועת החרות. את החוגים האלה אני מייצג. עבור זה שאני מדבר בשמו יושב בארץ עשרות שנים, גר בנחלאות אשר הצריפונים לעומתם גם בבחינת לוקסוס. אינני רוצה להכנס לזכות ארוך, אבל אני מבקש ערעור.

י. רוקח: אני חושב שהבאת הדו"ח אינה בסדר. הגשתי ערעור ופניתי פעמיים לחברים שישבו בוועדה שהחליטה על המספרים הסופיים, כדי להגיש בפניהם את טענותי. בקשתי שתנחן לי אפשרות להופיע בפניהם, ואפשרות זו לא ניתנה לי. ועדת הפשרה הקודמת הייתה הרבה יותר טובה מועדה זו. אינני מבין את הדברים הטובים של היו"ר האומר שבעתיד יקבלו המקופחים את המגיע להם. היה לי הסכם עם הועדה שעיריית תל-אביב תקבל 800 יחידות. ישנם אחרים שלא היו צריכים לקבל את מה שקבלו. אני אציע לחברי בעירייה לותר בכלל על כל העסק. אני מציע לדחות את כל ההצעה.

י. אפרתי: אני מגיע למסקנה שכל שיטת החלוקה שנקטנו בה אינה בסדר. אין סוף לפשרות. הממשלה הייתה צריכה לחלק את היחידות כפי שהיא מוצאת לנכון.

ד"ר י. בדר: איננו רוצים לקבל מתנוח; אינני רוצה לשמוע כאן על פשרות. זה אינו ענין של פשרות אלא ענין של צדק מינימלי. מי עשה את החלוקה הפנימית בשני הסעיפים?

רמ.

י. אפרתי:

היינו בשתי ועדות פשרה. חלקנו סכום מסוים, ואחר כך אמרו שיש עוד 100,000 ליי כדי לחקן את המעוות. אני מציע לחברים לעיין בחלוקה של היחידות לרשויות המקומיות. על 1,200 יחידות, הוספנו 50 יחידות. מתוך מספר זה, מקבלת תל-אביב 700 יחידות. רצינו להוסיף עוד 100 יחידות לעיריית תל-אביב, אבל שר האוצר הודיע שאינו יכול להוסיף כספים. יש פרוטוקול על כך. קשה לדעת כמה אנשים משתייכם לסוג זה או אחר. אינני סבור שלאנשי תרות מגיע היום לקבל יותר מ-700 יחידות. הורדנו מההסדרות, כדי לספק את מערב אירופה. ספרדים לא היו כל הזמן ברשימה, וזו הפעם הראשונה שהם מופיעים כגורם חדש.

היו"ר ד.צ. פנקס:

השתדלנו לתת לאלה אשר יש להם מכשירים מוכנים לבנייה. לא הוגשה לנו הצעה האומרת שיש מוסד עממי לאותם החוגים שמר אלישר מייצג אותם. אני מדבר על חברות שכונת המוכנים לבצע עבודה בצורה מאורגנת. אאאאאא החוגים הבלתי מאורגנים יכולים לקבל את המגיע להם צרך הבנק האפותיקאי ודרך הרשויות המקומיות. בירושלים יבואו על סיפוקם קודם כל חוגים אלה, וכן גם במקומות אחרים.

לגבי טענותיו של מר רוקח, הרי בעצמי

אמרתי בזמנו שצריך היה לתת את כל היחידות דרך הרשויות המקומיות, אולם לא השגתי רוב להצעתי זו. אחרי שהוסכם להוסיף 200 יחידות, אמרו לנו לחלק אותן. היה ערעור קשה של ארגון העבודים הלאומיים, ואנו נתנו להם חוספת של 25%. לפועלי אגודת ישראל, אשר גם עליהם היה ערעור, הוספנו 25 יחידות. עיריית ירושלים ועיריית חיפה ויתרו על חלקן. לא הייתה לנו אפשרות להוסיף יותר לעיריית המספר המצומצם של 200 יחידות נוספות. הייתה גישה המכוונת לתת לכל רשות מקומית אפשרות להכנס למעגל של שכוניים. אנו עבדנו על סמך הצעתה של ועדת הפשרה, ועל סמך 200 היחידות שהוסיפו לפי החלטת השולחן הזה. אני לחמתי קשה בעד זה שיוסיפו לחרות עוד 100 יחידות, אולם משרד העבודה חשב שמבין החוגים העממיים צריכים לקבל חוספת בעלי המלאכה; אמרו לנו שיש לתת למרכז בעלי המלאכה 300 יחידות לפחות. ועדת הכספים מסרה את העניין לוועדת משנה, אשר בזמנו מסרה את החלוקה לוועדת פשרה. ישנו פרוטוקול על כך. (קודא את הפרוטוקול של ישיבת ועדת הפשרה).

רט.

אנא אומר בגלוי שרצייתי לתת לחרות עוד

100 יחידות. מר רוקח אינו זכאי לדבר בשם חוגים אנונימיים, כי כל אחד מאתנו יכול להגיד שהוא מייצג אותם.

אני מציע לאשר את ההחלטה של ועדת הפשרה;

לגבי חלוקת 200 היחידות הנוספות, אני מציע את החלוקה שהזכרתי.

א. אלישר: גם לנו יש חברות שכונן. יש לנו מכשיר

עצום אשר כל השכונות בירושלים הוקמו על

ידו. אין באן עניין של זכות אבות; גם שכונות בירושלים סבלו. יש

מוסד שקיים 682 שנים, והוא ועד העדה בירושלים. ישנם חוגים שאינם

מאורגנים, אולם הם משלמי מיסים. איך יקבלו את השכונן? דרך הבנק

האפותיקאי לא יוכלו לקבל את השכונן, אם לא תהיה הודעה מפורשת שמגיע

להם אחוז מסוים מיחידות הדיור. זהו חוג אנונימי בהחלט. אנו שלחנו

מכתב לשר האוצר מיד עם ההכרזה, ושר האוצר העביר את המכתב לשרת

העבודה. האם לא יהיה זכר לכל הדבר הזה? מדוע הקפוח הזה? אני

רוצה שתינתן לי אפשרות להסתייג, להביא את הדבר בפני הכנסת. אם

לא תהיה לי אפשרות לערער בפני הכנסת, אמצא מוסד אחר לערער בפניו.

ב. רפטור: אאנני מזלזל בזכות אבות, וכן לא בישוב

הספרדי בכל מקום, וגם בירושלים. אבל

אני רואה גם זכויות אחרות, זכויות עבודה וכו'. אמרתי בישיבה הקודמת

שאני מוכן בעניין השכונן להגיע לידי פשרה, כי אינני רוצה שתהיה הרגשת

קיפוח בחוגים שונים בישוב, ואינני רוצה שתהיה בעניין זה מלחמה בין

חרות ואנשי הסתדרות העובדים. אם צריכה להיות מלחמה, היא צריכה להיות

בשטחים אחרים. אילו אפשר היה למצוא מוצא של המלפפה, הייתי ממליץ

לעתיד על מתן חוספת. מספר יחידות השרור שהוקצבו, תיגמר בנייתו לא

לפני שנה. איש אינו יכול לערער על יחידות השכונן שהוקצבו להתישבות

העובדת, אם זה חרות, או לוחמים, או מחישובים ספרדיים. יש לנו קבוצים

של בגרדים, ונוער מעדות המזרח. אני רואה אותם כל יום. יושבים בכנסת

72 צירים חברי הסתדרות העובדים, והם מהווים אחוז גדול בבית. אינני

חובע חלוקה לפי האחוזים האלה, כי אני מוכן לפשרה. אי אפשר להכות

את הפועל בארץ בכל המובנים, באינדקס, בענייני שכר, וגם בעניין זה.

אני חושב את מסקנות הוועדה לגבי אגונוי העובדים ויחר החוגים כצודקות

רמ/של

אף-על-פי-כן, היות ואינני רוצה שנעסוק בענין זה בכנסת או במקומות אחרים, אני מציע לבקש את שר האוצר ואת שני חברי הוועדה שטיפלו בענין זה, לבדוק את הדבר, אם כי אני חושב שמסקנות הוועדה צודקות. אני רואה את ההצעה הזאת כהצעת פשרה.

א.מ. גניחובסקי: אני מציע להוריד מבעלי-מלאכה, ולחת

לחרות, בתנאי שיחידות-הדיור האלה

תינתנה לבעלי-מלאכה מתוך סיעת החרות.

בענין המועצות המקומיות, נשכחה בני-ברק.

בקשר לדברי מר אלישר, אפשר לפנות לעיריית

ירושלים. אם עיריית ירושלים הודיעה שהיא אינה מעוניינת בחלוקה הזאת,

אין להאשים את הוועדה. אני מציע שיו"ר הוועדה יפנה לבנק האיפותיקאי,

שיתן למועמדים מהעדה הספרדית מספר מסויים מיחידות הדיור שהוקצבו עבור

לירושלים, ושיימסרו דרכו.

ד"ר י. בדר: אני מצטער שיצאתי מכלי. אני אשם.

אני רגיל לכך שבשאומרים לי משהו, אני

מסתפק בזה, ואינני שואל שאלות. כשנבחרה הוועדה של שנים, אמרו לנו

שהמעוניינים יוכלו להשמיע את דבריהם בפניה. פניתי למוסמכים, ושמעתי

מספרים שלא סיפקו אותי. בכל זאת המתפקתי בתשובה זאת, והזנחתי את

חובותי כלפי האנשים שבחרו בי. כעת אני שומע מספר אחר, בלי כל הודעה

מוקדמת. אני למדתי הגינות מסוימת; יחכן שיש הגינות אחרת. טיפלתי

בעניינים שונים עם אנשים שונים בעורך-דין. אולם היתה לי הערכה ידועה

לכולנו כאן. הטענת היא שלי, ואני מבקש את מליחתכם.

י. רוקח: אינני רואה חילוקי דעות בין העיריות

ואירגוני הפועלים בנוגע לשיכון. אני

משכן אנשים הזקוקים לשיכון. היו"ר אמר ששמע אותי כבר מספר פעמים

אולם, דבר זה אינו מספק אותי. אמרו לי שישמעו ערעורים, ובקשתי שישמעו

אותי, אולם לא נחנו לי הזדמנות להשמיע את ערעורי.

הפארוטוקול שהיו"ר הקריא, מאשר את דברי.

החטא הקדמון הוא זה שלא נחנו לעיריות

לסדר את הדבר. לדעתי, לא יצא הרבה מכל הסידורים האלה. העיריות נושאות

בעול כשביח מחמוטט, כשמפנים בתים וכו'. אנשים גרים בחנויות. יש ותיקים שגרו ביפו שנים, והוצאו משם. המפדה האזרחי אינו יכול להסתדר ב-300 לירות. אי-אפשר בסכום כזה להוציא לפועל שום פעולה. בהשוואה לאחרים, נעשה לציונים הכלליים עוול. אני מבקש להעלות את מספר יחידות-הדירור לציונים הכלליים ל-500.

היו"ר ד.צ. פנקס: האנשים שמר אלישר מייצג אותם יכולים לפנות לכל מקום אשר שם הם חושבים שיוכלו להשיג יחידות-דירור. מר אלישר לא יוכל להביא את ערעורו בפני הכנסת, כי הדבר הוא בתוך מסגרת של תקציב הפיתוח. אני חושב שאותם החוגים הבלתי-מאורגנים צריכים לקבל את העזרה לשיכון שלהם דרך העיריות או דרך מוסדות ארציים בלתי-מפלגתיים, כמו הבנק האיפוחיקאי. אני מצטער על כך שהפעולה נעשת בדרך זו, אבל הייתי נתון למסגרת שקבעו לי. היה ערעור של עיריית תל-אביב ושל הפועלים הלאומיים. אינני מסכים לדברי מר רוקח האומר שהוא צריך לפחות 800 יחידות. אני אומר ש-800 יחידות לא תעזורנה לו, כי הוא יוכל לפתור את הבעייה של השיכון בתל-אביב רק ב-8000 יחידות. כל מי שמציע להקטין, ולהוסיף לו, צריך להציע ממי להקטין, והועדה תחליט. החלוקה אינה יכולה להיות צודקת במאה אחוזים.

אני מציע כסיכום למצוא דרך לעזור לחוגים

הבלתי-מאורגנים מעדות המזרח דרך הבנק האיפוחיקאי. רצוי שמישהו ירכז את החומר הזה, והם יבואו על סיפוקם.

א. אלישר: אנו 4 חברים בכנסת שנבחרנו ע"י החוג הזה.

אני סבור שבכל זאת מגיע לנו משהו. אנו

מייצגים את האנשים אשר אף אחד אחר אינו מייצג אותם.

היו"ר ד.צ. פנקס: הרעיון של השיכון איננו הרעיון שלי.

מר נפתלי אמר פעם שהסתדרות הציעה את

זאת. לא חילקנו את השיכון לפי הסיעות והצירים בכנסת. הוצאנו מהחשבון

את אלה שיש להם דירות מרווחות או אלה המשתייכים לחוגים מסויימים.

אמרנו שלעיריית תל-אביב למשל, אסור לתת לתברי הסתדרות.

י. רוקח: לא אקבל את זאת, כי אף פעם לא אבדוק אצל

אף אחד למי הוא משתייך.

היו"ר ד.צ. פנקס: אלה שהם מאורגנים במקום אחר או בהסתדרות

יקבלו את חלקם, והעיריות אינן חייבות

לחת להם שיכון. אני מציע לחפש דרך להבטיח לחוגים האלה שמר אלישר מדבר בשמם מספר מסויים של יחידות-דיור, בהשוואה עם אחרים. אני מציע למצוא דרך להעלות את מספר יחידות-הדיור לחרות, כי אני סבור שהמספר שנחננו לחרות אינו מספיק.

א. הרצפלד: אני חומך בהצעת ב. רפטור, למסור את

הדבר לשר האוצר ולשני החברים שטיפלו

בענין, כדי לחקן מה שניתן לתיקון. אינני מציע להוסיף עוד סכום לסכום הכללי, אלא לעשות שינויים מבפנים.

שר האוצר א. קפלן: לא אקבל עלי כל תפקיד בזה. אני חושב

שזהו לקח טוב לוועדה, כדי שלא תרצה

~~ל~~ להתערב יותר בעניני הממשלה. אין לעשות דברים כאלה למקח בין הסיעות. אני מקווה שזאת החלטה אחרונה של ועדה הכפפים.

י. אפרחי: לא התחשבנו במפלגות, אלא בפועלים ובחוגים

עממיים. אני חושב שהחלוקה היתה צודקת.

היו"ר אמר שרצה לתת יותר ל"לאומיים", אולם אינני סבור שאפשר לתת להם יותר. אני מסכים לכך שהוועדה תוריד מכולם חצי אחוז, וחוסף לאלה שחושבים שהם מקופחים.

א. אלישר: אני חושב ששר האוצר היה צריך לטפל בכל

הדברים האלה, ושלוועדה לא היתה זכות

להתערב בדבר. אני מציע להעביר את הדבר לאוצר. אם הצעה זו לא תתקבל, אני מציע להוסיף, לפי מספר המשתכנים, לחוגים שאני מייצג אותם. אינני מקבל את הצורה של הבנק האיפוחיקאי. אפשר להוריד מכולם אחוז מסויים.

היו"ר ד.צ. פנקס: אני מעמיד להצבעה את הצעתו של מר אלישר

להתזיר את הענין לאוצר.

ההצעה נדחתה.

אני מעמיד להצבעה את ההצעה השניה, להבטיח

לחוגי עדות המזרח שיכון במספרים מחאימים מן המכסה של הבנק האיפוחיקאי,

ההצעה נתקבלה.

א. אלישר: הצעתי הצעה אחרת, שיורידו אחוז מסוים מכל האחרים, אינני סאמין בזה שנקבל משהו דרך הבנק האפוטקאי. אני רוצה שלצורך שלי תינתן מכסג מסוימת.

י. אפרתי: מהבנק האפוטקאי אי אפשר יהיה לקחת כעת יותר ממאה יחידות. אני מציע להוריד אחוז אחד מכולם, ולהוסיף לעיריות ול"חרות".

א. אלישר: אני דורש מאתיים יחידות לספרדעם.

סכום: הוחלט להבטיח לעדות המזרח מאה יחידות דרך הבנק האפוטקאי. הועדה דחתה את הצעת מר ~~ה~~ רוקח להוסיף לציונים הכלליים מאתיים יחידות.

הועדה דחתה את הצעת מר אלישר להקציב

200 יחידות לעדות המזרח.

הועדה דחתה את הצעת היו"ר להוסיף 100

יחידות ל"חרות" סתוך האחוז שיורידו מכל האחרים.

הועדה החליטה להוריד 1% מכל האחרים,

ולמסור 50 יחידות לחרות, ו 50 לעיריות.

א. אלישא: אני אחפש דרך להביא את הדבר לכנסת, אם כי לא יכולה להיות הסתייגות.

היו"ר ד. צ. פנקס:

אני מבקש שנקבע זמן לישיבת ועדת המסנה הצריכה לקבוע את תנאי המשכנתאות. אני מציע

לקבוע את הישיבה למחר.

הצעתו של מר רוקח בנוגע לשכון הותיקים

תובא לוועדת המסנה.

אני מקווה שנוכל לגמור מחר את תקציב הפיתוח.

= = =

הישיבה נבעלה בשעה 13.30

ק = =